

BISERA NURUDINović (Sarajevo)

BIBLIOGRAFIJA RADOVA AKADEMIKA
PROF. DR. BRANISLAVA ĐURĐEVA

Ova bibliografija sadrži objavljene naučne i stručne radove akademika prof. dr. Branislava Đurđeva. Građa za bibliografiju raspoređena je hronološki, po godinama, dok su bibliografske jedinice u okviru jedne godine složene abecednim redom. Od ovoga principa odstupila sam samo u slučajevima u kojima je u jednom izdanju objavljeno više radova prof. Đurđeva. Takvi radovi donešeni su onim redoslijedom kako su navedeni u samom izdanju. Radovi prof. Đurđeva koji su objavljeni u nekim našim starijim i nekim inostranim izdanjima i to oni do kojih nisam mogla doći, te ih nisam imala na uvidu, označeni su zvjezdicom. Duži radovi objavljeni u jednom ili više nastavaka spojeni su u jednu bibliografsku jedinicu. Ovako urađena ova bibliografija sadrži ukupno 218 objavljenih radova prof. Đurđeva, od kojih 3 predstavljaju zasebna djela, 2 djela rađena u kolaboraciji sa jednim saradnikom, a ostalo su studije, referati, diskusije, članci, prevodi, sitni prilozi, recenzije i osvrti, objavljeni u raznim periodičnim izdanjima i enciklopedijama. Intervjui sa prof. Đurđevom nisu uvršteni u bibliografiju.

BIBLIOGRAPHY OF THE WORKS OF ACADEMIC
PROF. DR. BRANISLAV ĐURĐEV

The present bibliography contains the published works and papers of Academic Professor Branislav Đurđev. The material in the Bibliography has been presented in the chronological order — year after year, while the bibliographical units that belong within a single year have been listed in the alphabetical order. This principle has not been followed only in those cases where several articles of Professor Đurđev's were published in the same publication. Those

works are listed in the order in which they appear in the contents of the publication itself. The works of Professor Đurđev, published in some of our previous and some foreign publications to which I had no access, are marked with an asterisk. The longer works, published in one or several parts, are listed as a single bibliographical unit. The bibliography compiled in this manner, contains 218 published works of Professor Đurđev, 3 of which were published as separate works, 2 — the works written with a co-author, and the rest are studies, reports, discussions, articles, translations, reviews, and miscellaneous shorter papers published in various periodicals and encyclopedias. No interviews with Professor Đurđev have been included into this Bibliography.

OBJAŠNJENJE SKRAĆENICA
EXPLANATION OF THE ABBREVIATIONS

Actes PCIEB = Actes du Premier congrès international des études balkaniques et Sud-est Européennes, Sofija.

Glasnik CANU, ODN = Glasnik Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Odjeljenje društvenih nauka, Titograd.

Glasnik EI SANU = Glasnik Etnografskog instituta Srpske akademije nauka i umjetnosti, Beograd.

Glasnik ID NS = Glasnik Istorijskog društva u Novom Sadu.

Glasnik INI = Glasnik na Institutot za nacionalna istorija, Skopje.

Godišnjak ANU BiH, CBI = Godišnjak Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Centar za balkanološka ispitivanja, Sarajevo.

Godišnjak DI BiH = Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine. Do sv. X/1959. godine časopis je imao naslov: Godišnjak Istorijskog društva Bosne i Hercegovine (Godišnjak ID BiH).

Godišnjak ID BiH = Godišnjak DI BiH.

GZM = Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Godine 1941, sv. LII/1940. časopis je imao naslov: Glasnik Zemaljskog muzeja Nezavisne države Hrvatske u Bosni i Hercegovini (GZM NDH u BiH). Od 1946. godine, sv. I, časopis počinje izlaziti od početka i ima naslov: Glasnik Državnog muzeja u Sarajevu, Nova serija. U 1947. godini, sv. II naslov glasi: Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, Nova serija, Društvene nauke, a od 1948. godine, sv. III, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, Nova serija.

GZM NDH u BiH = GZM.

HNJ = Historija naroda Jugoslavije. Tom II, Zagreb 1959.

IP zbornik = Istorijsko-pravni zbornik. Organ Opšteg seminara za istoriju države i prava. Izdanje Pravnog fakulteta u Sarajevu. Kratko izlazio.

JIČ = Jugoslovenski istorijski časopis. Organ Saveza društava istoričara Jugoslavije, Beograd. Izlazi od 1962. godine.

JIČ = Jugoslovenski istorijski časopis. Vlasnik i izdavač Jugoslovensko istorisko društvo. Ljubljana—Zagreb—Beograd. Izlazio od 1935. do 1939. godine.

KKN = Kanuni i kanun-name za bosanski, hercegovački, zvrnički, kliški, crnogorski i skadarski sandžak. Orijentalni institut, Sarajevo.

MANU = Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje.

POF = Prilozi za orijentalnu filologiju, Orijentalni institut, Sarajevo.

Posebna izdanja ND BiH, OIFN = Posebna izdanja Naučnog društva Bosne i Hercegovine, Odjeljenje istorisko-filoloških nauka, Sarajevo.

Prilozi IIRPS = Prilozi IIS.

Prilozi IIS = Prilozi Instituta za istoriju, Sarajevo. Ranije Prilozi Instituta za istoriju radničkog pokreta, Sarajevo (Prilozi IIRPS).

Radovi ANU BiH, ODN = Radovi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odjeljenje društvenih nauka. Do knj. XXVI/9, 1965. godine časopis je imao naslov: Radovi Naučnog društva Bosne i Hercegovine, Odjeljenje istorisko-filoloških nauka (Radovi ND BiH, OIFN).

Radovi FF = Radovi Filozofskog fakulteta, Sarajevo.

Radovi ND BiH, OIFN = Radovi ANU BiH, ODN.

1934.

1. Prva godina ratovanja Mehmeda Sokolovića u Banatu i prva opsada Temišvara /The first war-year of Mehmed-Pasha Sokolović in Banat and the first siege of Temesvár/. — Glasnik ID NS VII, 1—3 (1934), 64—79.

1937.

2. Jalovost zvaničnih društvenih nauka /The futility of the official social science/. — Naš život, II, br. 7, 1937* (Preštampano u Ž. Milisavac, Ompok, N. Sad 1959, 272—274).

3. Perlez — Perlek. — Glasnik ID NS X, 3 (1937), 321—323.

1939.

4. Eflak kanunu hakkinda küçük bir izah. — Turk hukuk ve iktisat tarihi mecmuasi II/1932—39 (1939), 185—187.

Zakon je objavio Arif-bej pod naslovom: Kanun-name-i Ali Osman u časopisu Tarih-i Osmani Encumeni Mecmuasi (Revue Historique), Istanbul, cüz 18/1328 (1331/1912).

5. Još nešto o carigradskom arhivu /More details about the Archives of Istanbul/. — JIČ V, 1—2 (1939), 354—358.

O Arhivu Predsjedništva vlade u Istanbulu.

1940.

6. Dva deftera crnogorskog sandžaka iz vremena Skender-bega Crnojevića /The two »defters« of the Montenegrin »Sandjak« (Province) at the time of Skender-bey Crnojević/. — Zapisi, god. XIII, knj. XXIV, sv. 1 (1940), 26—29.

Defteri su iz 1521. i 1523. godine, a nalaze se u Arhivu Predsjedništva vlade u Istanbulu.

7. Filurdžije u Crnoj Gori u vremenu Skender-bega Crnojevića /Filurdjis in Montenegro at the time of Skender-bey Crnojević/. — Zapisi, god. XIII, knj. XXIV, sv. 6 (decembar 1940), 332—337.

1941.

8. Jedno objašnjenje iz Kuripešićeva putopisa /An explanation from the Kuripešić book of travels/. — Hrvatski dnevnik VI, 1686 (8. I 1941), 2.*

9. Kazne i globe u Crnoj Gori Skender-bega Crnojevića /Punishments and fines in Montenegro of Skender-bey Crnojević/. — Zapisi, god. XIV, knj. XXV, sv. 2 (februar 1941), 93—96.

10. Nešto o vlaškim starješinama pod turskom upravom /Vlah elders under the Turkish rule/. — GZM NDH u BiH LII/1940, Historija i etnografija 1 (1941), 49—67.

Sa rezimeom na njemačkom jeziku.

1946.

11. Požeška kanun-nama iz 1545. godine /Qanun-name of Požeга from 1545/. — GZM, NS I/1946 (1946), 129—138.

/Rec./: Glasnik EI SAN I, 1—2 (1952), 634—635 (R. Lj. Pavlović).

1947.

12. O vojnućima. Sa osvrtom na razvoj turskog feudalizma i na pitanje bosanskog agaluka /On »Voynuks«. With a view of the

development of the Turkish feudalism, and the problem of »aga-luk« in Bosnia/. — GZM, DN, NS II/1947 (1947), 75—137.
Sa popisom skraćenica.

1948.

13. Kanun-nama bosanskog sandžaka iz godine 1530. /Qanun-name of the »Sandjak« (Province) of Bosnia from the year 1530/. — GZM, NS III/1948 (1948), 189—200.

14. Turski arhiv /Turkish Archives/. — GZM, NS III/1948 (1948), 277—278.

U sklopu izvještaja o radu Zemaljskog muzeja. Ovaj arhiv se danas nalazi u Odsjeku za dokumentaciju Orijentalnog instituta u Sarajevu.

1949.

15. Jedan nov podatak o vezanosti raje za zemlju u Smederevskom sandžaku u XVII veku /A new fact about the feudal bonds of »raja« (serfs) in the »Sandjak« of Smederevo in the XVII century/. — Istoriski glasnik 2 (1949), 73—74.

16. O knezovima pod turskom upravom /On princes under the Turkish rule/. — Istoriski časopis I, 1—2/1948 (1949), 132—166.
/Rec./: Istoriski glasnik 3—4 (1950), 181—184 (Vl. Stojančević); Glasnik EI SANU I, 1—2 (1952), 595—601 (P. Šobajić).

17. Prilog pitanju razvitka i karaktera tursko-osmanskog feudalizma — timarsko spahijskog uređenja /The problem of development and character of Turkish feudalism — »Timar-Spahi« social order/. — Godišnjak ID BiH I/1949 (1949), 101—167.

18. /Rec./: A. F. Miler, Mustafa paša Bajraktar (Izd. Ak. nauk SSSR, Moskva—Leningrad 1947, 8°, 507) i kritički prikaz V. Luckog (Voprosy istorii 1948, II, 146—152). — Istoriski časopis I, 1—2/1948 (1949), 279—287.

19. /Rec./: A. S. Tveritinova, Vosstanie Kara Yazidži — Deli Hasana v Turcii (izd. Ak. nauk SSSR — Inst. Vostokovedenija), Moskva—Leningrad 1946, 8°, str. 86 + karta. — Istoriski glasnik 2 (1949), 91—94.

20. /Rec./: Vl. Gordlevskij, Gosudarstvo Sel'džukidov Maloj Azii (izd. Ak. nauk SSSR, Moskva—Leningrad 1941, 8°, 198). — Istoriski časopis I, 1—2/1948 (1949), 277—279.

1950.

21. Defteri za Crnogorski sandžak iz vremena Skender-bega Crnojevića (Résumé: Les defters (registres cadastraux) pour le sandjak de Monténégro du temps de Skender-bey Crnojević). — POF I (1950), 7—22; II/1951 (1952), 39—56; III—IV/1952—53 (1953), 349—402.

22. Kanun-nama za Bosanski, Hercegovački i Zvornički sandžak iz 1539. godine /Qanun-name for the sandjak (province) of Bosnia, Herzegovina and Zvornik from 1539/. — IP zbornik II, 3—4 (1950), 227—240.

23. O uticaju turske vladavine na razvitak naših naroda /On the influence of the Turkish rule on the historical development of our peoples/. — Godišnjak ID BiH II/1950 (1950), 19—82.

24. Osnovni problem srpske istorije u periodu turske vlasti nad našim narodima (Résumé: Les problèmes fondamentaux de l'histoire Serbe dans la période de la domination Turque dans nos pays). — Istoriski glasnik 3—4 (1950), 107—118.

Referat na prvom savjetovanju istoričara Srbije održanom 14—16. maja 1950. godine u Beogradu.

25. Primedbe uz moja izdanja turskih kanun-nama /Comments considering the author's publications of the Turkish qanun-name's). — POF I (1950), 151—156.

Kanun-name su objavljene u GZM LII/1940, Sveska za historiju i etnografiju, 49—67; GZM, NS I (1946), 129—138; IV—V (1950), 269—283.

26. Sremska kanun-nama iz 1588—9. godine /Qanun-name of Srem from 1588—9/. — GZM, NS IV—V (1950), 269—283.

/Rec./: Istoriski časopis II/1949—1950 (1951), 223—251 (Gl. Elezović).

27. Uz prvi broj /On the occasion of the first copy/. — POF I (1950), 5—6.

Povodom objavljivanja prvog broja POF-a.

28. /Rec./: Gliša Elezović, Selanikli Mustafa efendija i njegova istorija (Glas SAN CXCI, odelj. dr. nauka 96, Beograd 1949, 73—103). — POF I (1950), 180—182.

1951.

29. Ispisi iz deftera za Braničevo iz XV veka /Abstracts from the defter (records) for Braničevo from the XVth century/. — Istoriski glasnik 3—4 (1951), 93—99.

30. O odlasku crnogorskog vladike Pahomija u Carigrad u drugoj polovini XVI veka (Résumé: Du voyage de l'évêque monténégrin »Pahomije« à Constantinople dans la seconde moitié du XVI siècle). — Istoriski časopis II/1949—1950 (1951), 135—143.

31. Odgovor Gliši Elezoviću na kritiku izdanja sremske kanun-name /Answer to Gliša Elezović to the review of the Qanun-name of Srem/. — Istoriski glasnik 3—4 (1951), 131—135.

32. Stanje arhiva u NR Bosni i Hercegovini /The state of archives in Bosnia and Herzegovina/. — Arhivist I, 1 (1951), 42—43.

1952.

33. Hrišćani spahije u severnoj Srbiji u XV veku /The Christian feudal lords in the North Serbia in the XVth century/. — Godišnjak ID BiH IV (1952), 165—169; NIN III, 109 (1. II 1953), 10. Rad u NIN-u je dat u skraćenom obliku.

34. Kako treba započeti rad u Carigradskom arhivu (/Résumé: Comment commencer le travail dans les Archives de Constantinople). — Arhivist II, 1 (1952), 13—23.

Misli se na Bašbakanlik aršivi.

35. /Rec./: Gliša Elezović, Iz carigradskih turskih arhiva mühimme defteri. — Zbornik za istočnjačku istoriku i književnu građu, knj. II. — izdanje Istoriskog instituta SAN. Beograd 1951, — str. 574. — POF II/1951 (1952), 321—326.

1953.

36. Diskusija na kongresu orijentalista u Carigradu (1951) o referatu N. Beldiceanu-a: Lex valachica dans un Qanunname du Sultan Selim I. — Proceedings of The Twenty Second Congress of Orientalists, held in Istambul 1951, Istambul 1953, I, 173.*

37. Diskusija o Istoriji naroda Jugoslavije, prva knjiga /Discussion on the History of the Yugoslav Peoples, volume one/. — Nova misao I, 11 (novembar 1953), 764—765.

Diskusija je organizovana 17. X 1953. godine u Debatnom klubu časopisa Nova misao u Beogradu.

38. Neke teškoće u ispitivanju istorije Bosne i Hercegovine /Some difficulties encountered in the course of research on the history of Bosnia and Herzegovina/. — Pregled 2 (februar 1953), 86—89.

Učešće u diskusiji o problemima izučavanja istorije Bosne i Hercegovine koju je pokrenuo časopis *Pregled*.

39. O jednom zakonu i njegovoj primeni /A law and its application/. — *Nova misao* I, 2 (februar 1953), 255—259.

Diskusija o Srpskoj akademiji nauka povodom organizacije naučnoistraživačkog rada kod nas.

40. Osvrt na anketu o problemima izučavanja istorije Bosne i Hercegovine /Review of the survey on the problems of research of the history of Bosnia and Herzegovina/. — *Pregled* 6 (juni 1953), 467—468.

41. Srpska akademija nauka i istoriografija /The Serbian Academy of Sciences and historiography/. — *Nova misao* I, 10 (oktobar 1953), 636—641; 11 (novembar 1953), 797—802; 12 (decembar 1953), 933—942.

42. Turska vlast u Crnoj Gori u XVI i XVII veku. Prilog jednom neresenom pitanju iz naše prošlosti /The Turkish rule in Montenegro in the XVIth and XVIIth centuries. An unsolved problem in our history/. — *Svjetlost*, Sarajevo 1953, 136.

/Rec./: Istoriski zapisi VII, X, 1 (1954), 256—282 (Gl. Elezović); Istoriski zapisi VII, X, 2 (1954), 639—649 (J. Jovanović); Istoriski zapisi XII, XV, 2 (1959), 509—547 (B. Nedeljković); Historijski zbornik VIII, 1—4 (1955), 217—219 (B. Sučević).

1954.

43. Istoriski značaj Prvog srpskog ustanka. (Predavanje održano na akademiji u čast Prvog srpskog ustanka 24. februara 1954. godine u Sarajevu) /Historical importance of the First Serbian Uprising. (The lecture delivered at the celebration of the First Serbian Uprising on the 24. of February 1954. in Sarajevo)/. — *Pregled* god. VI, knj. 1, br. 3 (mart 1954), 177—185.

44. Iz istorije Crne Gore, brdskih i malisorskih plemena. (Popis Hota, Kuča, Pipera i Klimenata iz 1497. godine) (Zusammenfassung: Beiträge zur Geschichte Montenegros, der Brda und Malisorenstämme). — *Radovi ND BiH* II, OIFN I (1954), 165—220.

45. Odgovor Gliši Elezoviću /The reply to Gliša Elezović/. — *Godišnjak ID BiH* VI/1954 (1954), 324—326.

Odgovor Gl. Elezoviću na prikaz knjige: Turska vlast u Crnoj Gori u XVI i XVII veku, objavljen u časopisu Istoriski zapisi VII, X, 1 (1954), 256—282.

46. Povodom odgovora Olega Mandića /On the replay of Oleg Mandić/. — Pregled god. VI, knj. 2, br. 11—12 (novembar—decembar 1954), 343—347.

Napis O. Mandića: »Metodološki nedostaci jedne kritike« objavljen u Pregledu VI, knj. 2, br. 10 (oktobar 1954), 215—222.

47. Prilog pitanju o sociologiji i njenom odnosu prema istoriskom materijalizmu. (Povodom pristupnog predavanja druga Borisa Zihlerla: Istoriski materijalizam i savremena »sociologija«) /A contribution to the question of sociology and its relationship with historical materialism (On the introductory lecture of comrade Boris Zihlerl: Historical materialism and contemporary »sociology«). — Pregled god. VI, knj. 2, br. 7—8 (juli—avgust 1954), 1—15.

48. Sitni prilozi iz istorije Crne Gore u XVI i XVII veku (Zusammenfassung: Kleine Beiträge zur Geschichte Montenegros im XVI. und XVII. Jh.). — Godišnjak ID BiH VI/1954 (1954), 55—62; VII/1955 (1955), 17—36; VIII/1956 (1956), 69—85.

1955.

49. Uloga srpske crkve u borbi protiv osmanske vlasti /The role of the Serbian church in the fight against the Turkish rule/. — Pregled 1 (1955), 35—42.

50. Die Kanunnames der Osmanen und ihre Bedeutung für die Wirtschaftsgeschichte der Balkanländer. (Bericht auf dem X internationalen Kongresse der Historiker in Rom). — Godišnjak ID BiH VII (1955), 5—15.

Kongres je održan od 4. do 11. IX 1955. godine.

51. Diskusija na kongresu istoričara u Rimu (1955) o referatu A. S. Sidorova o razvitku sovjetske historiografije. Atti del X congresso internazionale, Roma 1955, 116—117.*

52. O takozvanim najopštijim zakonima razvitka društva /On the so-called common laws of the development of society/. — Pregled god. VII, knj. 2, br. 10 (oktobar 1955), 177—188; 11—12 (novembar—decembar 1955), 285—295.

Diskusija na Desetom međunarodnom kongresu istoričara u Rimu održanom od 4. do 11. IX 1955. godine.

53. Pitanje jedinstva teorije i metoda. Odgovor M. Filipoviću /The issue of unity of theory and method. An answer to M. Filipović/. — Pregled god. VII, knj. 1, br. 4 (april 1955), 311—315.

Članak M. Filipovića pod naslovom: »Pitanje jedinstva metoda i teorije. Prilog diskusiji o sociologiji« je objavljen u Pregledu VII, 1, 2 (februar 1955), 107—110.

54. /Rec./: Evlija Čelebija, Putopis. Izd. »Svjetlost«, sv. I, Sarajevo 1954. — Pregled god. VII, knj. 2, br. 7—8 (juli—avgust 1955), 72—74.

1956.

55. Carigradski arhivi /The Istanbul archives/. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), 326—327.

56. Danak u krvi /Tribute in blood/. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), 656—657.

57. Defter. — Enciklopedija Jugoslavije 2 (1956), 678—679.

58. Dva priloga istoriji Crne Gore. (Neke kritičke primedbe povodom knjige Gl. Stanojevića »Crna Gora u doba vladike Danila«) /Two papers contributing to the history of Montenegro. (Some critical remarks about the book by Gl. Stanojević, »Montenegro at the time of Danilo«)/. — Istoriski glasnik 3—4 (1956), 36—54.

1957.

59. Handschriften osmanischer Qānūn-nāme's in den Bibliotheken von Sarajevo. — Akten des vierundzwanzigsten internationalen Orientalisten Kongresses, München, 404—408. — Deutsche Moregenländische Gesellschaft, Wiesbaden.

Kongres je održan od 28. VIII do 4. IX 1957. godine.

60. Karlovci — najveće srpsko gradsko naselje u šesnaestom veku /Karlovci — the largest Serbian city community in the XVIIth century). Politika LIV, 15667 (1, 2. i 3. I 1957), 10.

61. /Predgovor djelu/: Kanuni i kanun-name za Bosanski, Hercegovački, Zvornički, Kliški, Crnogorski i Skadarski sandžak /Preface for the work: Qanuns and Qanun-names/. — Orijentalni institut, Sarajevo, 1957, 5—6. = Monumenta Turcica Historiam Slavorum Meridionalium Illustrantia I, 1.

62. Kanun-nama za Bosanski sandžak iz 1530. godine /Qanun-name for the Bosnian Sandjak from 1530/. — KKN (1957), 34—47.

63. Kanun-nama za Bosanski, Hercegovački i Zvornički sandžak iz 1539. godine /Qanun-name for the Bosnian, Herzegovinian and the Sandjak of Zvornik 1539/. — KKN (1957), 48—58.

64. Odredbe o nekim brdskim i malisorskim plemenima iz 1497. godine /The decrees on the certain Albanian and mountain tribes from 1497/. — KKN (1957), 153—155.

65. Crnogorske kanun-nama iz deftera iz 1523. godine /The qanun-names from Montenegro from the defter from 1523/. — KKN (1957), 156—168.

66. Kanun-nama za Crnu Goru iz deftera od 1529—1536 /Qanun-name for Montenegro from the defter from 1529—1536/. — KKN (1957), 169—172.

67. Kanun-nama za Crnu Goru iz Dukadžinskog deftera iz 1570. godine /Qanun-name for Montenegro from the defter of Dukadjin from 1570/. — KKN (1957), 173—177.

Kompletan zbornik kanun-nama je prikazan u: POF VIII—IX/1958—9 (1960), 242—244 (A. Sućeska); POF VIII—IX/1958—9 (1960), 244—253 (S. Sikirić); Glasnik INI III, 1 (1959), 297—300 (M. Sokolosi); Pregled X, 1, 6 (juni 1958), 629—630 (M. Vasić).

1958.

68. Avala — Vojna enciklopedija 1 (1958), 402—403.

69. Bakić Pavle. — Vojna enciklopedija 1 (1958), 471.

70. Dobrun (3). — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 34—35.

71. Filurdžije. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 339.

72. Gradovi pod turskom vlašću do početka XIX st. /Towns under the Turkish rule until the beginning of the XIXth century/. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 544—547.

73. O izdanju turskih izvora o Srpskoj revoluciji (Povodom kritike dr Vl. Stojančevića u Arhivistu VII, 3—4, 1957, 125—129) (A propos d'une édition de références turques sur la Révolution serbe). — Arhivist VII, 1—2 (1958), 93—98.

Kritika Vl. Stojančevića se odnosi na djelo: Turski izvori o Srpskoj revoluciji 1804. godine, pripremio H. Šabanović.

74. Osmansko feudalno uređenje (timarski sistem) u jugoslavenskim zemljama /The Ottoman feudal system (the system of »timar«) in the Yugoslav lands/. — Enciklopedija Jugoslavije 3 (1958), 312—315.

75. Periodizacija opšte istorije /Dividing general history into periods/. — Pregled god. X, knj. II, br. 11—12 (novembar—decembar 1958), 377—381.

Uvodna riječ na Drugom kongresu istoričara Jugoslavije za diskusiju o referatu: Teoretske osnove... Kongres je održan 1958. godine u Zagrebu. Referat je objavljen u Istoriskom (Historijskom) pregledu IV, 3—4 (1958), 216—236.

76. Prace Instytutu Orientalistycznego w Sarajewie nad gromadzeniem, opracowaniem i publikacją źródeł tureckich do dziejów narodów Jugosławii. — Przegląd Orientalistyczny, Warszawa, 3 (27), 1958, 255—264.

Referat na Prvoj konferenciji o izdavanju istočnih izvora za istoriju istočne Evrope, održanoj od 15. do 18. X 1957. godine u Varšavi.

77. »Prodaja crkava i manastira« za vreme vlade Selima II /»The sale of churches and monasteries« during the reign of Selim II/. — Godišnjak ID BiH IX/1957 (1958), 241—247.

78. Sarajevski kodeks kanun-nama (Zusammenfassung: Des Sarajevoer Kodex der Kanun-names). — POF VI—VII/1956—57 (1958), 147—158.

79. Srpska crkva pod turskom vlašću do 1557. godine /The Serbian church under the Turkish rule from 1557/. — Istoriski (historijski) pregled IV, 1 (1958), 20—28.

80. Teoretske osnove periodizacije u istoriji i periodizacija opšte istorije /Theoretical basis for history into periods, and deviding of history into periods in general/. — Istoriski (historijski) pregled IV, 3—4 (1958), 216—236.

Referat na Drugom kongresu istoričara Jugoslavije, koji je održan od 23. do 25. XI 1958. godine u Zagrebu.

81. /Rec./: Sultanische Urkunden zur Geschichte der osmanischen Wirtschaft und Staatsverwaltung am Ausgang der Herrschaft

Mehmeds II., des Eroberers — I. Teil: Das Qânûn-nâme-i sultânî ber mûdscheb-i örf-i osmânî (Handschrift ancien fonds turc 39 der Bibliothéque Nationale zu Paris), eingeleitet und herausgegeben von Franz Babinger — München 1956 (Südosteuropäische Arbeiten 49). Kânûn-nâme-i sultânî ber müceb-i örf-i osmânî — II. Mehmed ve II. Bayezid devirlerine ait yasakname ve kanunnameler — Metni bir giriş ve 38 tıpkıbasımla yayımlayan, Dr. Robert Anhegger — Dr. Halil Inalcık, — Ankara 1956 (Türk Tarih Kurumu yayınlarından XI. seri — no 5). — POF VI—VII/1956—57 (1958), 318—320.

1959.

82. Društveno upravljanje i komunalni sistem kao forma socijalističke demokratije /The social management and the communal system as a form of socialist democracy/. — Pregled god. XI, knj. I, br. 4—5 (april—maj 1959), 359—371.

83. Još jedan podatak o »prodaji crkava i manastira« za vreme Selima II (Du nouveau sur la »vente des églises et monastères« pendant le règne de Selim II). — Godišnjak ID BiH X/1949—1959 (1959), 385.

84. O nekim problemima istorije Crne Gore u XVI i XVII veku (Osvrt na kritiku mojih radova) /On some problems from the history of Montenegro in the XVIth and XVIIth century. (Some remarks about the review of my works)/. — Istoriski zapisi XII, XVI, 3—4 (1959), 193—218.

Odgovor na radove: Gl. Stanojević, Iz istorije Crne Gore u XVI i XVII vijeku, Istoriski zapisi XII, XV, 2 (1959), 325—417; B. Petković, Prilog pitanju turske vlasti nad Crnom Gorom u XVII veku, Istoriski zapisi XII, XV, 2 (1959), 419—465; B. Nedeljković, Status Crne Gore u XVI i XVII veku, Istoriski zapisi XII, XV, 2 (1959), 509—547.

85. Reč-dve o turskoj vlasti u Crnoj Gori u XVI i XVII veku. Povodom napisa Vukašina Radonjića /A few words about the Turkish rule in Montenegro in the XVIth and XVIIth centuries. On the occasion of publishing of the article by Vukašin Radonjić/. — Istoriski (historijski) pregled V, 1 (1959), 53—59.

Ocjenu knjige B. Đurđeva: Turska vlast u C. G. . . . V. Radonjić je objavio u Istoriskom pregledu 2 (1959), 141—142.

86. Stupnjevi u razvitku istoriografije (esej) (Zusammenfassung: Entwicklungsstufen der Historiographie). — Godišnjak ID BiH X/1949—1959 (1959), 55—71.

87. /Sa J. Tadićem i B. Grafenauerom/: Predgovor /djelu/ Historija naroda Jugoslavije /Preface /for the work/ History of Yugoslave peoples/ /Tom/ II. — Školska knjiga, Zagreb 1959, V—VI.

88. /Sa J. Tadićem i B. Grafenauerom/: Uvod /u djelo/ Historija naroda Jugoslavije /Introduction /for the work/ History of Yugoslave peoples/. — HNJ II, 1—7.

89. Osmansko carstvo i njegovo uređenje /The Ottoman Empire and its system/. — HNJ II (I pogl.), 9—49.

90. Srbija /Serbia/. — HNJ II (III pogl.), 67—101.

91. Položaj i uloga srpske crkve pod turskom vlašću u XV i XVI stoljeću /The position and role of the Serbian Orthodox Church under the Turkish rule in the XVth and XVIth century/. — HNJ II (IV pogl.), 102—113.

92. Crna Gora /Montenegro/. — HNJ II (VI pogl.), 159—174.

93. Srijem, Bačka i Banat. — HNJ II (VII pogl.), 175—204.

94. Opadanje feudalnih i polufeudalnih elemenata u srpskom narodu /Decline of feudal and semi-feudal elements among the Serbian people/. — HNJ II (XVI pogl.), 491—493.

95. Srpska crkva protiv turske vlasti /Serbian Orthodox Church in the struggle against the Turkish rule/. — HNJ II (XVI pogl., 2), 493—495.

96. Srbija u doba krize turskog feudalizma (XVII stoljeće) /Serbia at the time of the crisis of the Turkish feudal system (XVIIth century)/. — HNJ II (XVII pogl.), 513—530.

97. Autonomija Crne Gore pod turskom vlašću (XVII stoljeće) /The autonomy of Montenegro under the Turkish rule (XVIIth century)/. — HNJ II (XIX pogl.), 544—554.

98. Uloga srpske crkve u XVII stoljeću /The role of the Serbian Orthodox Church in the XVIIth century/. — HNJ II (XXI pogl.), 567—573.

99. Raspadanje turskog feudalnog uređenja. Istočno pitanje /Desintegration of the Turkish feudal system. The Eastern problem/. — HNJ II (XLVII pogl.), 1285—1292.

100. Pećka patrijaršija u sukobu s Turskom državom i njeno ukidanje (1766) /The Peć Patriarchy in the conflict with the Tur-

kish state, and the banning of its activity (1766)/. — HNJ II (L pogl. b), 1352—1357.

101. /Sa J. Tadićem i B. Grafenauerom/: Sazrijevanje uvjeta za početak nacionalnih pokreta i oslobodilačke borbe /Greeting of condition for the beginnings of the national movements and the liberation war/. — HNJ II, 1390—1396.

Radovi pod rednim brojem 87—101 objavljeni su i u Istoriji naroda Jugoslavije, tom II (izdanje u Beogradu i Ljubljani).

1960.

102. Banjaluka. — Encyclopédie de l'Islam, Tome I (A—B), E. J. Brill—G. P. Maisonneuve Max Besson, Leyde—Paris 1960, 1048—1049.

103. Beograd /Beograd/. — Encyclopédie de l'Islam, Tome I (A—B), E. J. Brill—G. P. Maisonneuve Max Besson, Leyde—Paris 1960, 1197—1200.

104. Bosna /Bosnie et Herzégovine /Bosna i Hercegovina/. — Encyclopédie de l'Islam, Tome I (A—B), E. J. Brill—G. P. Maisonneuve Max Besson, Leyde—Paris 1960, 1299—1314.

105. Diskusija na kongresu u Štokholmu o referatu Ö. L. Barkana: »Le régime féodal et l'Empire Ottoman«, — Actes du congrès, 181—182.*

106. Diskusija na kongresu u Štokholmu o referatu S. Altundaga, Actes du congrès 123.*

107. Društvo i ekonomska formacija društva /The society and the economic formation of society/. — Pregled god. XII, knj. 2, br. 11—12 (novembar—decembar 1960), 349—361.

O udžbeniku Istorijski materijalizam, III izdanje, Sarajevo 1960, 91, autor I. Kosanović.

108. Novi podaci o najstarijoj istoriji brdskih plemena /New data about the oldest history of the clans of Brda/. — Istoriski zapisi god. XIII, knj. XVII, sv. 1 (1960), 3—20.

109. O odnosu filozofije i istorije /On the relationship of philosophy and history/. — Pregled god. XII, knj. 2, br. 10 (oktobar 1960), 303—305.

Diskusija na kongresu istoričara u Štokholmu 1960. godine o referatu E. Rothakera: Die Wirkung der Geschichtphilosophie auf die neueren Geschichtswissenschaften, Actes du congrès, 30—31.

110. Odgovor diskutantima o referatima E. M. Žukova, V. Huse i B. Đurđeva o periodizaciji svjetske istorije na kongresu u Štokholmu. — Actes du congrès, 67.*

111. Osnovna istorisko-etnička pitanja o razvitku jugoslovenskih naroda do obrazovanja nacija. Povodom objavljivanja druge knjige Istorije naroda Jugoslavije /Basic historical and ethnical problems in the development of the Southern Slavs until they formed the nations/. — Pregled god. XII, knj. 2, br. 7, 8 (juli—avgust 1960), 1—13.

112. Pripreme naših istoričara za kongres u Štokholmu /The preparations of our historians for the Congress in Stockholm/. — Pregled god. XII, knj. 1, br. 1—2 (januar—februar 1960), 101—102.

Radi se o XI međunarodnom kongresu istoričara koji je održan u avgustu 1960. godine u Štokholmu.

1961.

113. O prepisu kanun-name za sremski sandžak u rukopisu Orientalnog instituta u Sarajevu (Zusammenfassung: Über die Abschrift des Kanunname für das Sandschak Syrmien in der Handschrift des Orientalischen Instituts in Sarajevo). — POF X—XI/1960—61 (1961), 237—251 + 4 str. faksimila.

Sa tekstom kanun-name.

114. Odgovor na »kritiku« /A reply to a »critique«/. — Godišnjak DI BiH XI/1960 (1961), 297—312.

Odgovor Gl. Stanojeviću na prikaz druge knjige Istorije naroda Jugoslavije, objavljen u Istorijskom glasniku 1—2 (1960).

115. Ponovo o stupnjevima u razvitku historiografije (De nouveau sur les degrés dans l'évolution de l'historiographie). — Godišnjak DI BiH XI/1960 (1961), 251—256.

116. Prilog pitanju zakonitosti u razvitku čovečanstva /Contribution to the question of causality in the development of mankind/. I, II /dio/. — Pregled god. XIII, knj. 1, br. 6 (juni 1961), 541—555; knj. 2, br. 7—8 (juli avgust 1961), 35—76.

117. Zur Streitfrage über die Periodisierung der Weltgeschichte (Bericht auf dem XI. Internationalen Kongress der Historiker in Stockholm). — Godišnjak DI BiH XI/1960 (1961), 17—22.

Kratki rezime objavljen u: *Résumés des communications — XIe Congrès International des Sciences Historiques, Stockholm 1960, 40—41.*

118. /Rec./: Hazim Šabanović, Bosanski pašaluk — postanak i upravna podjela; Naučno društvo NR Bosne i Hercegovine, Djela knj. XIV, odjeljenje istorijsko-filoloških nauka knj. 10; Sarajevo 1959, 271 str. i 7 karata. — POF X—XI/1960—61 (1961), 303—306.

1962.

119. Depedögen — Podgorica. — Istorijski zapisi god. XV, knj. XIX, sv. 1 (1962), 59—62.

120. Esej o istorijskim izvorima (Povodom knjige B. Grafenauera »Struktura in tehnika zgodovinske vede«) (*Zusammenfassung: Essay über Geschichtsquellen.* — Godišnjak DI BiH XII/1961 (1962), 7—48 + 1 tabela.

121. /Sa M. Vasićem/: Jugoslavenske zemlje pod turskom vlašću (do kraja XVIII stoljeća) Izabrani izvori /The Yugoslav lands under the Turkish rule till the end of XVIIIth century/. Priredili dr B. Đurđev i M. Vasić. — Školska knjiga, Zagreb 1962, 221 + 10 str. priloga. = Kolo: Na izvorima istorije 15.

Sa predgovorom, popisom literature, tumačem stranih riječi i izraza, tumačem i registrom ličnih imena i na kraju tumačem geografskih i etničkih naziva.

122. Početak kraja jedne teorije u istorijskoj nauci (Povodom pisanja istočnonjemačkog istorijskog časopisa) (Rezjume: Načalo konca odnoj teorii v istoričeskoj nauke). — JIČ I, 2 (1962), 49—64.

Povodom prikaza XI internacionalnog kongresa istoričara u Štokholmu, objavljenog u časopisu *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft, Heft 1, Jh. 1961.*

123. /Rec./: Dr Kosta Grubačić, Božidar Knežević — monografija o znamenitom srpskom filozofu istorije, izd. »Veselin Masleša«, Sarajevo 1962, str. 205 (tri fotografije). — JIČ I, 1 (1962), 83—86.

1963.

124. O Crnogorskom zboru u prvoj polovini XVII veka (Le »zbor« monténégrin dans la première moitié du XVIIe siècle). — Godišnjak DI BiH XIII/1962 (1963), 341—374.

125. O procesu razvitka čovečanstva do moderne civilizacije (Rezjume: O processe razvitija čelovečestva do sovremennoj civilizaciji). — JIČ II, 1 (1963), 15—36.

126. Stupnjevi razvitka istoriografije u istorijsku nauku (Zusammenfassung: Stufen der Entwicklung der Historiographie zur Geschichtswissenschaft). — Radovi ND BiH XX, OIFN 7 (1963), 5—55.

/Rec./: JIČ III, 2 (1964), 125—128 (S. Đurović).

127. Teritorijalizacija katunske organizacije do kraja XV veka (Zusammenfassung: Territorialisierung der Organisation der Katuni bis zum Ende des XV. Jahrhundert). — Posebna izdanja ND BiH II, OIFN I (1963), 143—169 i diskusija na str. 169.

Referat na Simpozijumu o srednjovjekovnom katunu održanom u Sarajevu 1961. godine.

1964.

128. »Crkovne baštine« i »vlasteli černogorski« u dva crnogorska dokumenta iz XVII veka (Zusammenfassung: »Domänen der Kirche« und »Edelleute von Montenegro« in zwei montenegrinischen Dokumenten aus dem XVII. Jahrhundert). — JIČ III, 2 (1964), 15—36.

/Rec. pod naslovom/: Oko tumačenja jednog dokumenta. — JIČ III, 4 (1964), 108—114 (G. Stanojević).

129. /Diskusija na temu/: Problemi jugoslovenske istorijske nauke /Discussion on the topic: Problems of the Yugoslav historical studies/. — JIČ III, 3 (1964), 57—61.

Razgovor je organizovala Komisija za ideološki rad CK SKJ 25. IV 1964. godine.

130. Drevnejšij sohranivšijsja tureckij defter (reestr) Srem-skogo sandžaka. — Vostočnye istočniki po istorii narodov jugovostočnoj i central'noj Evropy; Ak. nauk SSSR, Institut narodov Azii 1964, 119—130.*

131. Nagrada za životno djelo dr Viktora Novaka (Prix décerné à dr. Viktor Novak). — JIČ III, 3 (1964), 109—110.

132. Nekoliko reči o činjenicama (Odgovor G. Stanojeviću) (Quelques mots sur les faits). — Godišnjak DI BiH XIV/1963 (1964), 269—274.

133. Uloga crkve u starijoj istoriji srpskog naroda /The role of Church in the earlier history of the Serbian people/. — Svjetlost, Sarajevo 1964, 239. = Biblioteka Društvo i religija.

/Rec./: Pregled god. XVII, knj. 1, br. 7—8 (1965), 132—135 (N. Milutinović); Godišnjak DI BiH XIV/1963 (1964), 293—295 (S. Đurović).

134. /Rec./: Dr Hazim Šabanović, Turski izvori za istoriju Beograda, knj. I, sv. 1. Katastarski popisi Beograda i okoline 1476—1566, izd. Istorijskog arhiva Beograda, Beograd 1964 (XII + 662 + + 8 tabli faksimila). — Godišnjak DI BiH XIV/1963 (1964), 275—288.

1965.

135. Džabić, Ali Fehmi. — Encyclopédie de l'Islam, Tome II (C—G), E. J. Brill—G.-P. Maisonneuve and Larose, Leyde—Paris 1965, 698—699.

136. Istorizam i evolucionizam u istoriji (Zusammenfassung: Historismus und Evolutionismus in der Geschichte). — Radovi ND BiH XXVI, OIFN 9 (1965), 5—27.

137. Kongres istoričara u Beču /Congress of historians in Vienna/. — Pregled god. XVII (LV), knj. II, br. 10 (oktobar 1965), 332—342.

Osvrt na XII međunarodni kongres istoričara održan od 29. VIII do 5. IX 1965. godine u Beču.

138. Potreba sagledanja kompleksnosti komunističkog pokreta /The need of surveying the complexity of the communist movement/. — Prilozi IIRPS I, 1 (1965), 329—332.

Diskusija na temu: Pregled istorije SKJ, referat N. Babića. Diskusija je održana 26. i 27. II 1964. godine u organizaciji Društva istoričara BiH i Instituta za proučavanje istorije radničkog pokreta u Sarajevu.

139. Stände, Klassen und die Revolution in der Geschichte. — Comité International des sciences historiques, Vienne, 1965, Rapports I — Grands thèmes, 375—387.

Referat na XII internacionalnom kongresu istoričara u Beču, održan 1965. godine. Isti referat pod naslovom: »Staleži, klase i revolucija u istoriji« je objavljen u JIČ-u IV, 3 (1965), 3—12.

140. /Rec./: Nicoara Beldiceanu, Les Actes des premiers sultans conservés dans les manuscrits turcs de la Bibliothèque Nationale à Paris II — Règlements miniers 1390—1512, École pratique des

Hautes Études — VIe section — Documents et recherches sur l'économie des pays byzantins, islamiques et slaves et leurs relations commerciales au Moyen Age, sous la direction de Paul Lemerle, VII, Paris — La Haye, 1964, str. 422. — JIČ IV, 3 (1965), 106—111.

1966.

141. Istorija i razvitak društva /History and development of society/. — Odjek XIX, 13 (VII 1966), 4. i 11.

142. Novi putevi nauke. (Prilog diskusiji o Akademiji nauka u Bosni i Hercegovini) /The new ways of science. (A contribution to discussion on the Academy of Sciences of Bosnia and Herzegovina)/. — Oslobođenje XXII, 6438 (8. V 1966), 6.

143. Postanak brdskih, crnogorskih i hercegovačkih plemena /The way the Montenegrin and Herzegovinian hill-tribes came into being/. — Zgodovinski časopis XIX—XX/1965—1966 (1966), 187—195 (Spomenica F. Zwittera).

Referat na IV kongresu istoričara Jugoslavije koji je održan od 16—18. XI 1965. godine u Sarajevu.

144. Prilozi proučavanju turskih izvora za istoriju Crne Gore krajem XV i u XVI veku (Beiträge zur Erforschung türkischer Quellen für die Geschichte der Crna Gora /Montenegros/ am Ende des 15. und am 16. Jahrhundert). — Godišnjak DI BiH XV/1964 (1966), 181—195.

145. Značaj podataka o vlasima u popisu krajišta Isa-bega Ishakovića iz 1455. godine (Die Wichtigkeit der Angaben über die Wlachen im defter des Grenzgebietes des Isa-beg Ishaković im Jahre 1455). — Godišnjak DI BiH XV/1964 (1966), 63—78.

1967.

146. Neke tendencije u našoj historiografiji. Izvod iz govora održanog 15. decembra 1966. na savjetovanju istoričara Bosne i Hercegovine /Some tendencies in our historiography/. — Odjek XX, 4 (15. II 1967), 3. i 14.

147. Sinteza kao metod u istoriji (Zusammenfassung: Die Synthese als Methode in der Geschichte). — Radovi ANU BiH XXXII, ODN 11 (1967), 5—51.

1968.

148. /Diskusija na naučnom skupu/: Istorijske pretpostavke republike Bosne i Hercegovine /Discussion at the symposium: Historical roots of the statehood of Bosnia and Herzegovina/. — Prilozi IIRPS IV, 4 (1968), 565—567.

Skup je održan od 18—20. novembra u Sarajevu povodom 25. god. Prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a.

149. Dva deftera Crne Gore iz vremena Skender-bega Crnojevića. Prva sveska. (Résumé: Deux defters du Montenegro de l'époque de Iskender-bey Crnojević). — Posebna izdanja ANU BiH IX/1, ODN 2/1, Sarajevo 1968, 73—110.

1969.

150. /Diskusija na referat B. Cvetkove: Quelques problèmes du féodalisme ottoman à l'époque du XVIe au XVIIIe siècle/. — Actes PCIEB ... III (1969), 727—728.

Referat B. Cvetkove je na str. 709—720.

151. /Diskusija na referat E. Wenera: Yuruken und Wlachen/. — Actes PCIEB ... III (1969), 615.

Referat E. Wenera je na str. 605—607.

152. Les changements historiques et ethniques chez les peuples Slaves du Sud après la conquête Turque. — Actes PCIEB ... III (1969), 575—587.

Referat na prvom balkanološkom kongresu, održanom od 26. VIII do 1. IX 1966. godine u Sofiji.

153. Šeher Mitrovica /Town Mitrovica/. — Objavljeno u djelu: Sremska Mitrovica, izdato u čast 25. godišnjice oslobođenja grada 1944—1969. — Skupština opštine i Muzej Sremska Mitrovica 1969, 73—90.

Sa rezimeom na engleskom i francuskom jeziku.

1970.

154. /Diskusija na referat A. Mitrovića: Historiografija kao nauka/ /Discussion of the paper of A. Mitrović: Historiography as science/. — Treći program Radio Beograda II, 2 (Proleće 1970), 259.

155. /Diskusija na referat Č. Popova: Dve teorije monade u savremenoj evropskoj istoriografiji/ /Discussion of the paper Č. Popov: Two theories of monad in the contemporary European historiography/. — Treći program Radio Beograda II, 2 (Proleće 1970), 231.

156. /Diskusija na referat N. Klaić: O kritici izvora kao naučnoj disciplini/ /Discussion of the paper of N. Klaić: On the criticism of historical sources, as a discipline/. — Treći program Radio Beograda II, 2 (Proleće 1970), 217—219, 223—224.

157. /Diskusija na referat R. Samardžića: Razvitak istoriografije i druge oblasti naučnog delovanja/ /Discussion of the paper of R. Samardžić: Development of historiography and other areas of research/. — Treći program Radio Beograda II, 2 (Proleće 1970), 274—275.

Bibliografske jedinice pod rednim brojem 154—157. predstavljaju diskusiju na Simpozijumu: Stanje u savremenoj jugoslovenskoj istoriografiji, koji je organizovao Treći program Radio Beograda 1970. godine.

158. Du processus du développement de l'humanité jusqu'à la civilisation moderne. — Acta Jugoslaviae Historica I, Beograd 1970, 7—33.

159. Istorija i društveni razvitak (Geschichte und gesellschaftliche Entwicklung). — Godišnjak DI BiH XVIII/1968—1969 (1970), 5—19.

Predavanje na skupštini Društva istoričara Bosne i Hercegovine, održanoj 29. IX 1968. godine u Jajcu.

160. O dosadašnjem radu na izradi istorije naroda Bosne i Hercegovine /The work on the history of the peoples of Bosnia and Herzegovina done until the present moment/. — Prosvjetni list XIX, 360 (15. VI 1970), 3.

Skraćeno predavanje na skupštini Društva istoričara, održanoj u Trebinju 16. V 1970. godine.

161. O kanunu za Bosanski, Hercegovački i Zvornički sandžak iz 1539. godine (Über die Kanon für den bosnischen, Herzegowiner und Zvorniker Sandschak aus dem Jahre 1539). — Godišnjak DI BiH XVIII/1968—1969 (1970), 265—270.

162. Odnos između Ohridske arhiepiskopije i srpske crkve od pada Smedereva (1459) do obnavljanja Pečke patrijaršije (1557)

(Zusammenfassung: Das Verhältnis zwischen dem Erzbistum von Ohrid und der serbischen Kirche nach dem Fall von Smederevo (1459) bis der Wiederherstellung des Patriarchats von Peć (1557). — Radovu ANU BiH XXXVIII, ODN 13 (1970), 185—209.

Referat na V kongresu istoričara Jugoslavije, održanom u Ohridu 1969. godine.

163. Problem prividne protivrečnosti u svedočanstvima istorijskih izvora (Zusammenfassung: Das Problem des anscheinenden Widerspruches in den Zeugnissen geschichtlicher Quellen). — Objavljeno u djelu: Pristapni predavanja, prilozi i bibliografija, Skopje, MANU 1970, 55—61.

164. Stolknovenie meždu ohridskoj i smederevskoj crkvama v prvoj polovine XVI veka /Sukob između ohridske i smederevske crkve u prvoj polovini 16. vijeka — The conflict between the churches of Ohrid and Smederevo in the first half of the 16th century/. — Objavljeno u djelu: Makedonija i Makedoncy v prošlom, Sbornik naučnyh trudov, Institut za nacionalna istorija, Skopje 1970, 85—102.

165. /Uvodna riječ i diskusija na referat Z. Vidakovića: Društvena osnova samoupravljanja/ /Introduction and discussion of Z. Vidaković's paper: Social basis of self-management/. — Posebna izdanja ANU BiH XIII, ODN 3 (1970), 9—10 i 237—238.

Uvodna riječ i diskusija na naučnom skupu: Radnička klasa i KPJ u borbi za socijalizam u Bosni i Hercegovini, održanom 6. i 7. XI 1969. godine u Sarajevu.

166. Uvodno izlaganje na Svečanom skupu povodom predaje diplome počasnog člana Josipu Brozu Titu, održanom 30. novembra 1969. godine /The introductory exposé at the Ceremony of awarding the diploma of the honorary member to Josip Broz Tito, held on November 30, 1969/. — Izbor Josipa Broza Tita za počasnog člana Akademije, Sarajevo, ANU BiH 1970, 17—22.

1971.

167. Doprinos Mihaila Dinića proučavanju istorije rudarstva u našoj zemlji /Contribution of Mihailo Dinić to the study of the history of mining our country/. — Posebna izdanja SANU CDXLI, Beograd 1971, 15—20. = Spomenice, knj. 48 (Spomenica posvećena preminulom akademiku Mihailu Diniću).

168. Istorija i sociologija (/Summary/: History and sociology). — Radovi ANU BiH XLI, ODN 14 (1971), 5—12.

Prilog diskusiji na temu: »Historian and social sciences« na međunarodnom kongresu istoričara u Moskvi 1970. godine. Prilog je objavljen na ruskom jeziku.

169. O granicama između Hercegovine i Crne Gore 1477. i 1481. godine (Zusammenfassung: Über die Grenze zwischen Montenegro und Herzegovina in Jahren 1477. und 1481). — Radovi FF VI/1970—1971 (1971), 321—332.

1972.

170. /Diskusija za »Okruglim stolom« na temu: Aktualnost Marksove misli/ /Round-table discussion on the topic: The modernity of Marxian thought/. — Pregled LXII, 1 (januar 1972), 58—61 i 85—86.

Diskusija je organizovana 11. X 1971. godine u redakciji Pregleda povodom ponovljenog izdanja knjige: Historija marksizma, autor Predrag Vranicki.

171. Iz aula, kišlaga i jajlaga u socijalizam (Utisci sa konferencije u Ašhabadu) /From »auls«, »kishlags« and »yaylags« to socialism (Impressions from the conference in Askhabad)/. — Pregled LXII, 11—12 (novembar—decembar 1972), 1539—1559.

172. /Sa L. Hadžiosmanović/: Podaci o Drobnjacima u defteru za Hercegovski sandžak iz 1477. godine (Données historiques sur Drobnjak dans le Defter du Sandjak herzégovinien de 1477). — Istorijski zapisi god. XXV, knj. XXIX, sv. 1—2 (1972), 149—159.

Naslov na francuskom jeziku uzet iz sadržaja.

173. Zašto prestaje razvitak srpskog štamparstva u drugoj polovini XVI stoljeća (Résumé: Pourquoi le développement de la typographie Serbe fut interrompu dans la deuxième moitié du XVIe siècle). — Zbornik radova posvećen S. Nazečiću, Filozofski fakultet, Sarajevo 1972, 397—404.

1973.

174. /Sa Lamijom Hadžiosmanović/: Dva deftera Crne Gore iz vremena Skender-bega Crnojevića, druga sveska (Deux defters du

Montenegro de l'époque de Iskender-bey Crnojević). — Posebna izdanja ANU BiH IX/2, ODN 2/2, Sarajevo 1973, 198.

Sa pogovorom, bibliografijom, rječnikom termina i registrom važnijih imena i zanimanja.

175. Odnos sela i grada kao osnova ekonomske formacije društva (Marksovo i Engelsovo shvatanje suprotnosti između sela i grada u istoriji) (Rapport entre la campagne et la ville en tant que base de la formation économique de la société). — JIČ XII, 1—2 (1973), 23—39.

Referat na VI kongresu istoričara Jugoslavije, održanom u Budvi 1973. godine.

176. /Pozdravna riječ i diskusija na naučnom skupu/: 1941. u istoriji naroda Bosne i Hercegovine /The opening address and discussion at the symposium: The year 1941 in the history of the peoples of Bosnia and Herzegovina/. — »Veselin Masleša«, Sarajevo 1973, 5—6, 642. i 712—713.

Skup je održan od 7—9. X 1971. godine u Drvaru u organizaciji Instituta za istoriju radničkog pokreta, Sarajevo.

177. The science of history is broader than social science (Istorijska nauka je obuhvatnija od nauke u društvu). — Radovi ANU BiH XLIX, ODN 16 (1973), 5—15.

Predavanje održano na Londonskom univerzitetu 1970. godine.

178. /Rec./: Oblast Brankovića — Opširni katastarski popis iz 1455. godine — priredili: Hamid Hadžibegić, Adem Handžić i Ešref Kovačević — Monumenta Turcica Historiam Slavorum Meridionalium Illustrantia, Tomus tertius, Serija II, Defteri knj. 2, Sarajevo 1972, sv. 1 (XXIII, 378 + 1 karta) i sv. 2 (XIV, 237 + 1 karta). — Godišnjak DI BiH XIX/1970—1971 (1973), 293—299.

1974.

179. Akciono jedinstvo Mlade Bosne protiv austro-ugarske okupacije /»Young Bosnia« in the struggle against the Austrian-Hungarian occupation/. — Pregled LXIV, 7—8 (juli—avgust 1974), 803—805.

Diskusija za »Okruglim stolom« na temu: Mlada Bosna, koju je 18. VI 1974. godine organizovao Institut za istoriju u Sarajevu i časopis Pregled.

180. Die historisch-ethnischen Veränderungen bei den Südslawischen Völkern nach der türkischen Eroberung. — Historische Institut der Universität Geschichte, Graz 1974, 24.

181. Dogmatizam u postmarksističkom shvatanju istorije /Dogmatism in the post-Marxist interpretation of history/. — Pregled LXIV, 12 (decembar 1974), 1281—1286.

Diskusija za »Okruglim stolom« na temu: Dogmatizam i savremeni socijalizam.

182. Kada i kako su nastali despota Stefana zakoni za Novo Brdo (Résumé: Les lois de Novo Brdo du despote Stefan, quand et comment sont elles venues). — Godišnjak DI BiH XX/1972—1973 (1974), 41—64.

/Rec./: Istorijski glasnik 1—2 (1976), 171—175 (I. Božić).

183. Značaj Crnogorskog zbora u XVII veku (Résumé: L'importance du »Zbor« /Comice/ Monténégrin au XVIIe siècle). — Posebna izdanja Balkanološkog instituta SANU 1, Beograd 1974, 269—299.

Ovaj zbornik sadrži radove sa međunarodnog naučnog skupa: Običajno pravo i samouprave na Balkanu..., održanog 1971. godine u Beogradu.

184. Značaj istorije u našem savremenom društvu (Summary: The importance of history in our contemporary society). — Prilozi IIS XII, 10/2 (1974), 11—30.

Predavanje održano 20. IX 1974. godine na skupštini Društva istoričara BiH u Zenici.

185. /Učešće u teorijskoj raspravi: Radnička klasa u samoupravnom socijalističkom društvu /Participation du theoretical discussion: The role of the working class in the self-management socialist society/. — Opredjeljenja II, 3—4 (mart—april 1974), 141—145.

186. /Rec./: Dr Hazim Šabanović, Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima — Biobibliografija, redigovao i za štampu priredio Ahmed Aličić, Biblioteka Kulturno nasljeđe, izd. »Svjetlost«, Sarajevo 1973, str. 716. — Godišnjak DI BiH XX/1972—1973 (1974), 231—236.

187. /Rec./: Smail Balić, Kultura Bošnjaka — muslimanska komponenta, Wien 1973, str. 247 + tabli XIII. — Godišnjak DI BiH XX/1972—1973 (1974), 236—241.

1975.

188. Istorijski materijalizam izvornog marksizma i postmarksističke filozofije istorije /Historical materialism of the original

Marxism and the post-Marxist philosophy of history/. — U djelu: Savremeni marksizam — geneza, struktura, problemi. Marksistički studijski centar CK SK BiH, Sarajevo 1975, 112—131. = Biblioteka Savremeni marksizam 1.

Referat na savjetovanju o temi: Savremeni marksizam... i diskusija na str. 279—281 i 292—293.

1976.

189. Jezik i otadžbina u određivanju prirodno-etničkih odlika (Sprache und Heimat in der Bestimmung der natural-ethnischen Charakteristik). — Prilozi IIS XI—XII, 11—12/1975—1976 (1976), 271.

Diskusija na savjetovanju o temi: Problemi etničkog razvitka u BiH.

190. Neke opšte napomene o problemu etničkog razvitka u istoriji naroda Bosne i Hercegovine (Einige allgemeine Bemerkung über das Problem der ethnischen Entwicklung in der Geschichte der Völkler Bosniens und der Herzegowina). — Prilozi IIS XI—XII, 11—12/1975—1976 (1976), 261—267.

Uvodno izlaganje na sastanku istoričara o temi: Problemi etničkog razvitka u BiH, održanom 19. XI i 8. XII 1975. godine u Sarajevu.

191. O nekim istorijsko-etničkim problemima u obradi turskog perioda (Über einige historisch-ethnische Probleme in der Bearbeitung der türkischen Periode). — Prilozi IIS XI—XII, 11—12/1975—1976 (1976), 283—287.

Diskusija na savjetovanju o temi: Problemi etničkog razvitka u BiH.

192. Tache fondamentale de la science historique (Osnovni zadatak istorijske nauke). — Godišnjak DI BiH XXI—XXVII (1976), 269—272.

Učešće u diskusiji na XIV međunarodnom kongresu istoričara u San Francisku 1975. godine povodom referata B. Brecia i E. Sestana u sekciji za metodologiju.

193. Turski prevod rudarskog zakona za Novo Brdo despota Stefana Lazarevića (Résumé: Version turque de la loi minière du despote Stefan Lazarević). — POF XXV/1975 (1976), 113—131.

Radu je priložen umjesto rezimea referat sa kongresa orijentalista u Parizu 1973. godine.

194. Uloga patrijarhalne kulture u istoriji naroda Bosne i Hercegovine pod turskom vlašću (Zusammenfassung: Die Rolle der patriarchalischen Kultur in der Geschichte der Völker Bosnien und der Herzegowina unter der Türkenherrschaft). — Godišnjak ANU BiH XIII, CBI 11 (1976), 377—383.

195. Version turque de la loi minière du despote Stefan Lazarević. — POF. XXV/1975 (1976), 127—131.

Referat na kongresu orijentalista u Parizu 1973. godine. Ovaj tekst je objavljen u POF-u kao rezime uz rad: Turski prevod rudarskog zakona...

196. Vrhunska narodna kultura u XIX vijeku (Spitzen- und Volkskultur im XIX Jahrhundert). — Prilozi IIS XI—XII, 11—12/1975—1976 (1976), 320.

Diskusija na savjetovanju o temi: Problemi etničkog razvitka u BiH.

197. /Rec./: Doba turske vlasti u »Istoriji Beograda«. Istorija Beograda, prva knjiga, izd. »Prosveta« (urednik Vasa Čubrilović), Beograd 1974. — Godišnjak DI BiH XXI—XXVII (1976), 293—298.

1977.

198. Cesterum censeo scientiam historicam etiam esse magistrum vitae. — Horizontet e historisë (Horizonti istorije) 1 (1977), 25—38.

Na albanskom jeziku (str. 9—23), a na srpskohrvatskom (str. 25—38).

199. Crnogorske spahije (Résumé: Les spahis au Monténégro). — Glasnik CANU ODN 2 (1977), 7—33.

200. /Diskusija na/ Svečanoj sjednici i Naučnom skupu povodom 25-godišnjice osnivanja Naučnog društva i 10-godišnjice rada Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine /The discussion at/ The ceremonial session and the Symposium on the 25th Anniversary of the Scientific Society, and the 10th Anniversary of the activity of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina/. — Posebna izdanja ANU BiH XXXIII, Sarajevo 1977, 132.

Skup je održan u Sarajevu 11. i 12. XI 1976. godine.

201. Dolazak Josipa Broza Tita na čelo Partije 1937. i Titovo NE 1948. godine. (Predavanje na svečanoj akademiji održanoj na Filozofskom fakultetu u Sarajevu 23. maja 1977. godine) (Die Über-

nahmen der Parteiführung durch Josip Broz Tito im Jahre 1937. und Tito's NEIN im Jahre 1948). — Prilozi IIS XIII, 13 (1977), 11—16.

202. Doprinos druga Tita teoriji naučnog socijalizma /Contribution of comrade Tito to the theory of scientific socialism/. — U djelu: Povodom 85-godišnjice života i 40 godina rukovođenja KPJ, odnosno SKJ u Akademiji je 20. maja 1977. godine održan svečani skup o doprinosu druga Tita teoriji naučnog socijalizma, Sarajevo 1977, 11—26.

203. Istorija, društvo i civilizacija /History, society and civilization/. — Dijalog 1 (1977), 39—50.

204. Marxovo shvatanje razvitka čovječanstva i neke savremene interpretacije Marxovog shvatanja /Marxian interpretation of the development of mankind and some contemporary interpretations of the teaching of Marx/. — Opredjeljenja br. 1—2 (april 1977), 83—108.

Naknadni prilog diskusiji na temu: Savremeni marksizam — geneza, struktura, problemi.

205. Metafizička zbrka oko metafizike i izlazak iz zbrke i »utopije« /Metaphysical confusion about metaphysics, the way out of it and way out from »utopia«/. — Opredjeljenja br. 7—8, Sarajevo 1977, 141—151.

Odgovor na diskusiju Vojina Simeunovića pod naslovom: Razlikovanje u pojmu filozofije i njenih osnovnih pitanja (Opredjeljenja br. 4/1977, 49—64).

206. Na teoretskoj stranputici (Theoretical cul de sac/. — Oslobođenje XXXV, 10624 (31. XII 1977. i 1. i 2. I 1978), 9.

Kritika postmarksističkog shvatanja razvitka čovječanstva.

207. Opaska o mjestu ranijih civilizacija i suvremene civilizacije u historiji čovječanstva (Zusammenfassung: Eine Bemerkung zu der Stelle, die frühere Zivilisationen und die Zeitgenössische Zivilisation in der Geschichte der Menschheit Einnehmen). — Historijski zbornik XXIX—XXX/1976—1977, 37—49.

208. Otkud turske aspre u odredbama zakona Novog Brda /From where Turkish aspri in prescriptions of law of Novo Brdo/. — Posebna izdanja ANU BiH XXXIV, ODN 6 (1977), 87—94. =

Zbornik radova povodom 70. godišnjice života akademika Jovana Vukovića.

209. Povodom jednog priručnika za istoriju istoriografije i istorijsku metodologiju /About a Manual for the history of historiography and historical methodology/. — Prilozi IIS XIII, 13 (1977), 355—372.

Diskusija povodom knjige Mirjane Gross: Historijska znanost, razvoj, oblik i smjerovi. Sveučilište u Zagrebu — Institut za hrvatsku povijest, Posebna izdanja 3, Zagreb 1976, 377 str.

210. Prilog diskusiji o osmanskome društvenome poretku (Zusammenfassung: Ein Beitrag zur Diskussion über die osmanische Sozialordnung). — Prilozi IIS XIII, 13 (1977), 63—72.

Referat na savjetovanju saradnika na izradi istorije naroda Bosne i Hercegovine.

211. Saga o formalnoj logici i dijalektici /The saga on formal logic and dialectics/. — Odjek XXX, 24 (15—31. XII 1977), 5. Filozofski prilog u književnoj formi.

212. Sozialstruktur und Menschentwicklung (Društvena struktura i razvitak ljudi). — Radovi LX, ODN 19 (1977), 13—19.

Diskusija na XIV međunarodnom kongresu istoričara u San Francisku (1975. godine) povodom referata E. Engelberga: »Ereignis, Struktur und Entwicklung in der Geschichte«.

213. Strukturalizam i »kriza istorije«. (Povodom VII kongresa istoričara u Novom Sadu) /Structuralism and »the crisis of history«. (On the occasion of the Congress of Historians at Novi Sad)/. — Dijalog 3 (1977), 115—129; Časopis za suvremenu povijest I (1978), 91—104.

Učešće u diskusiji o referatu M. Gross i o referatima koji su se odnosili na problem nastave u istoriji.

1978.

214. Inteligencija i radnička klasa /Intelligence and the working class/. — Dijalog 5 (1978), 83—86.

Diskusija na referat A. Tanovića: »Intelektualci i radnička klasa« (Dijalog 5, 1978, 34—38).

215. Istorija ljudi ne može biti potpuna negacija njihove prirodnosti, nego... (Kako Mirjana Gross tumači »moje« shvatanje

istorije) (Die Geschichte der Menschen kann nicht keine völlige Negation ihrer Natürlichkeit sein, sondern... (Wie deutelt M. Gross »meine« Geschichtsauffassung)). — Prilozi IIS XIV, 14—15 (1978), 441—470.

216. Napomene o određenju nacije /Some comments on the formation of nation/. — Objavljeno u djelu: Nastanak i razvitak srpske nacije (Neki metodološko-teorijski problemi u izučavanju nastanka i razvitka srpske nacije). Marksistički centar CK SK Srbije, Beograd 1978, 173—179.

Diskusija na simpozijumu pod gornjim naslovom koji je organizovala Sekcija za međunacionalne odnose Marksističkog centra CK SK Srbije 25. i 26. IV 1978. godine.

217. Šta je istorijski materijalizam /What is historical materialism/. — Istorijski glasnik 1—2 (1978), 27—38.

1980.

218. Razvitak čovečanstva i društvo (Sabrani radovi), u štampi.

POPIS PUBLIKACIJA — THE LIST OF PUBLICATIONS

Arhivist. Organ Glavnog arhivskog saveta FNRJ, Beograd.

Časopis za suvremenu povijest. Izdaje Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb.

Dijalog. Časopis za filozofiju i društvenu teoriju. Izdaje »Svjetlost«, Sarajevo.

Historijski zbornik. Izdaje Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb.

Horizontet e historisë (Horizonti istorije), Priština.

Hrvatski dnevnik, Zagreb.

Istorijski časopis. Organ Istorijškog instituta SANU, Beograd.

Istorijski glasnik. Organ Istorijškog društva NRS, Beograd.

Istorijski (historijski) pregled. Časopis za nastavu istorije. Izdaje Savez historijških društava FNRJ, Zagreb.

Istorijski zapisi (ranije Zapisi). Organ Istorijškog društva NRČG, Titograd.

Nova misao, Beograd.

Odjek. Revija za društvena pitanja, umjetnost i nauku, Sarajevo.

Opredjeljenja. Časopis za teoriju i praksu samoupravnog društva. Izdaje Marksistički studijski centar CK SK BiH, Sarajevo.

Oslobođenje. List SSRN BiH, Sarajevo.

Politika. Izdaje i štampa Izdavačko preduzeće »Politika«, Beograd.

Pregled. Časopis za društvena pitanja, Sarajevo.

Prosvjetni list, Sarajevo.

Zgodovinski časopis. Izdaje Zgodovinsko društvo za Slovenijo, Ljubljana.